

21 augustus 2022, éérentwintigste zondag jaar C

Eerste lezing: Jesaja 66,18-21

Evangelielezing: Lucas 13, 22-30

Homilie

Zullen er veel of weinig mensen gered worden? Het is een vraag die al zo lang bestaat als er christelijke theologie is. Er is een tijd geweest dat het jansenisme kruisbeelden lanceerde waarin de armen van Christus niet breed openstonden, maar steil naar boven gericht waren, met heel weinig ruimte tussen. Want de redding was maar voor weinigen weggelegd. Het calvinisme kent zelfs de dubbele predestinatie, de leer dat God van tevoren heeft bepaald, welke mensen hij zal uitverkiezen en welke hij zal verwerpen.

Het is heel opvallend dat Jezus in het evangelie niet echt antwoordt op die vraag. Hij verschuift snel en subtiel de vraagstelling, van "hoeveel" naar "wie". Zijn antwoord lijkt nieuw, maar staat helemaal in lijn met wat al eeuwen voorheen bij de profeet Jesaja geschreven was: dat God ons wel eens compleet zou kunnen verrassen. Het zijn mensen uit alle volkeren, van de "verst verwijderde kusten", aan wie zijn glorie moet verkondigd worden, en die "in karossen, op muil dieren en dromedarissen" zullen bijeengebracht worden op zijn heilige berg. Zelfs zijn priesters en levieten zal hij uit die verre volkeren kiezen, schrijft Jesaja. Een mens krijgt de indruk dat dit vandaag volop aan het gebeuren is, nu het geloof in diepe crisis lijkt in het oude Europa en bloeit als nooit tevoren in andere continenten.

De grootste denkfout die wij vandaag zeker in Europa maken, is de overtuiging dat God van ons is, en wij "zijn volk". Maar zelfgenoegzaamheid is in het evangelie, zeker bij Lucas, de allergrootste, misschien zelfs de enige echte zonde. Het antwoord van de Heer in het evangelie van vandaag slaat ons dan ook recht in het gezicht. "Ik ken u niet", zegt hij, "ik weet niet waar gij vandaan komt". "Ga weg van mij, bedrivers van ongerechtigheid, als ze komen uit het oosten en het westen, uit het noorden en het zuiden, en aanzitten in het koninkrijk Gods." Zijn wij de eersten die laatsten zullen zijn? Het zou zomaar eens kunnen.

Zijn wij dan zo slecht? Wellicht niet. Maar wij, en ik zeker, missen vaak wel nederigheid. Als er iets is waar wij moeten van genezen, ook in onze kerkgemeenschap, dan is het van onze zelfgenoegzaamheid, van de overtuiging dat onze gedachten en daden de juiste zijn. Terwijl de werkelijkheid is dat wij zoveel kunnen leren van mensen van "de verst verwijderde kusten". Misschien moeten we hen vooral gastvrij verwelkomen en met grote openheid veel van hen leren, zoals onderlinge solidariteit en diepe vroomheid. Laten we vooral opnieuw leren bidden, ons hart openen voor wat van God komt, niet alleen voor wat uit onszelf komt. Er is zoveel wijsheid en nederigheid in onze oude gebeden, die zeggen dat wij "arme zondaars zijn" en alles mogen verwachten van Hem (of van Haar?). Wij hebben God niet in onze binnenzak, onze gedachten omvatten Hem niet. We begrijpen nauwelijks iets van God, misschien weten we alleen dat Hij ons kent, dat zijn liefde groter is dan ons hart. En misschien is dat genoeg.

Dirk Godecharle